

УДК 37.091.212:811.111:330.341.1:378.4-029:33(477)

Жулківська А. М.
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

ЗАСТОСУВАННЯ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ФАХОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЕКОНОМІЧНОМУ ВНЗ УКРАЇНИ

У статті йдеться про використання сучасних інноваційних технологій при навчанні студентів економічного ВНЗ фахової англійської мови, а саме – кейс-технології. Суть технології полягає у використанні конкретних випадків (ситуацій, історій, тексти яких називаються “кейсом”) для спільного аналізу, обговорення або вироблення рішень студентами з певного розділу навчальної дисципліни. Метод кейсів формує і розвиває вміння працювати в команді, нести відповідальність за результат, навчає техніці ведення переговорів, аргументування своєї позиції, здійснення презентації. Використання методу кейсів дає змогу зробити заняття з іноземної мови у ВНЗ більш наближеним до реального життя і практично орієнтованим до майбутньої спеціальності студентів. У статті наводиться приклад кейсу для заняття з фахової англійської мови для студентів 3 курсу спеціальності управління персоналом та економіка праці.

***Ключові слова:** кейс-технологія, фахова англійська мова, форми і методи навчання, соціокультурна компетенція.*

В сучасних умовах, коли суспільство зазнає постійних змін, кожна людина має бути спроможна сприймати і творити ці зміни. Такими постають реалії ХХІ століття. Це, в свою чергу, ставить підвищені вимоги до вищого навчального закладу, який сьогодні перестає бути лише виконавцем такої функції, як підготовка фахівця економічного профілю. Доцільно підкреслити, що сучасність вимагає підготовки не фахівця, а професіонала, здатного бути конкурентоспроможним, соціально відповідальним у нинішніх умовах.

Саме тому за останні роки значно зріс інтерес до вивчення інноваційних методів навчання, які сприяють впровадженню в дидактичний процес технології особистісно-орієнтованого навчання та забезпечують особистісну спрямованість кожного навчального заходу.

Для цього необхідним є впровадження нестандартних форм і методів навчання, а саме – активних, інтерактивних методів – проблемного методу, методу кейсів (Case-studies), методу “мозкової атаки”, ділової рольової гри та ін.

Аналіз наукової педагогічної літератури засвідчив актуальність такої проблеми, як модернізація вищої освіти на засадах використання інноваційних форм, методів та технологій навчання студентів, серед яких важливе місце відведено кейс-методу. Більшість досліджень проблеми використання кейс-методу в українській та російській педагогічній науці

присвячено викладанню економічних дисциплін (Г. Багієв, Н. Боталова, В. Давиденко, О. Маргвелашвілі, Е. Михайлова, В. Наумов, О. Сидоренко, О. Смолянинова, Ю. Сурмін, Ю. Фіногенова, В. Чуба, П. Шеремета). І лише в окремих роботах розкрито потенціал кейс-методу у викладанні гуманітарних дисциплін: іноземної мови – І. Луцик, педагогіки – Т. Кошманова, етики – О. Лапузіна.

Багатий досвід використання кейс-методу накопичено за кордоном у процесі професійної підготовки педагогів: у США – Дж. Маанен, Л. Бреслов, Дж. Ерскін та М. Линдерс; Великій Британії – К. Херрид, В. Ноймс та М. Ноймс, М. Райхельт, Р. Прінг; Австралії – А. Уотсон. Активно використовуються кейси при навчанні спеціальних дисциплін інженерів у США – С. О. Сміт, Мирон Ф. Уман та Канаді – Г. Кардос.

Однак, дотепер не існує достатньої теоретичної бази та практичних досліджень специфіки навчання англійської мови професійного спрямування майбутніх економістів, присвячених пошуку шляхів підвищення ефективності відповідного навчання.

Отже, **метою статті** є аналіз стратегічних пріоритетів та сучасних підходів до навчання англійської мови професійного спрямування як важливого компонента професійної підготовки майбутніх фахівців економічної галузі.

Останнім часом при викладанні економічних дисциплін найчастіше застосовують метод Case- studies (метод конкретних ситуацій). Цей метод зародився в Гарвардській Школі Бізнесу на початку ХХ століття. У період з 1909 по 1919 рр. навчання там відбувалося за схемою, коли учнів-практиків просили викласти конкретну ситуацію чи проблему, а потім дати аналіз і відповідні рекомендації. У 1920 р. після видання збірника кейсів деканом Діном Донхменом був здійснений перехід усієї системи навчання менеджменту в Гарвардській школі на методику “кейсів”. Гарвард і сьогодні залишається флагманом “кейс-індустрії” усього світу. Викладачі з Європи приїждять до США “переїмати” специфіку кейс-освіти, а наприкінці 90-х і з України почали відправляти стажистів у західні бізнес-школи для навчання викладання за методом Case-Studies.

Технологія навчання на основі вирішення конкретних ситуацій або “кейс-технологія” призначена для вдосконалення навичок і отримання досвіду:

- виявлення, відбір і вирішення проблем;
- робота з інформацією – осмислення значення деталей, описаних в ситуації;
- аналіз і синтез інформації та аргументів;
- робота з припущеннями і висновками;
- оцінка альтернатив;

- ухвалення рішень;
- слухання і розуміння інших людей – навички групової роботи.

Суть технології полягає у використанні конкретних випадків (ситуацій, історій, тексти яких називаються “кейсом”) для спільного аналізу, обговорення або вироблення рішень студентами з певного розділу навчальної дисципліни.

Російський учений А. Долгоруков, “до переваг case-studies відносить: використання принципів проблемного навчання; отримання навичок роботи в команді; отримання навичок презентації, проведення прес-конференції; уміння формулювати питання, аргументувати відповідь” [1].

Українська учена І. Луцик зазначає, що “цінність застосування кейс-технології саме при вивченні фахової іноземної мови полягає у тому, що студенти вчаться не тільки вирішувати практичні проблеми, а й активізують певний комплекс знань з іноземної мови, який необхідно засвоїти і використовувати при вирішенні тієї чи іншої проблеми” [3]. Ця технологія вдало поєднує навчальну, аналітичну і виховну діяльність, що безумовно є діяльним та ефективним в реалізації сучасних завдань системи освіти.

Мета заняття полягає в тому, щоб спільними зусиллями студентів групи проаналізувати ситуацію – кейс та виробити практичне рішення, а також оцінити запропоновані алгоритми та вибрати найкращий з них у контексті поставленої проблеми.

Далі наведемо, як приклад, кейс для використання на занятті з фахової англійської мови для студентів 3 курсу спеціальності управління персоналом та економіка праці. Завдання до кейсу подаються у вигляді презентації в програмі PowerPoint, використовуючи необхідні навчальні технічні засоби.

Презентація кейсу

На **слайді 1** подається назва та мета кейсу:

Назва: Employing the best (Роботу отримує найкращий)

Мета кейсу: обрати найкращого кандидата з трьох на запропоновану посаду

На **слайді 2** подається історія кейсу.

Background

SLIM GYMS owns and operates six health and leisure clubs in Manhattan. The clubs appeal mainly to people aged 20-40. All the clubs have a gymnasium, with the latest equipment, an aerobics studio, a swimming pool, sun decks, a café, bar and clubroom. Three of the clubs are located in areas where large numbers of Spanish, Chinese and Italians live.

In recent month, Slim Gyms' profits have fallen sharply. Many members have not renewed their memberships and the club has been unable to attract a sufficient number of new members. **SLIM GYMS** recently advertised for a General Manager. His/ Her main task is to boost sales at the clubs and increase profits.

Компанія SLIMGYMS володіє та керує мережею клубів для занять спортом та

відпочинку у Манхеттені. Цільовою аудиторією клубів є здебільшого люди віком від 20 до 40 років. Усі клуби мають спортивні зали, які оснащені найновішим спортивним обладнанням, також є студії для заняття аеробікою, плавальний басейн, солярій, кафетерій, бар та клубна кімната. Три з клубів знаходяться у районах, де мешкають переважно американці іспанського, італійського та китайського походження.

Останнім часом прибутки компанії різко знизились. Багато членів клубів не поновили своє членство та клуби не здатні залучити значну кількість нових членів. Компанія SLIMGYMS нещодавно розмістила рекламу про вакансію на посаду головного адміністратора. Головним завданням якого є збільшення продажів у клубах та зростання прибутків.

На слайді 3 подається реклама про вакансію.

 <p>SLIM GYMS General Manager Required for our chain of Health and Leisure Clubs Salary negotiable Excellent benefits package</p> <p>88 Harvey Place 11 – C New York NY 10003-1324</p>	<p>The job</p> <ul style="list-style-type: none"> Developing a customer-oriented culture in the organization of the clubs Increasing the revenue and profits of the company of the six clubs in Manhattan Exploiting new business opportunities Contributing to marketing plans and strategies <p>The person</p> <ul style="list-style-type: none"> Dynamic, enthusiastic, flexible A strong interest in health and fitness A good track record in previous jobs The ability to work with people from different cultural backgrounds Outstanding communication
---	---

На слайді 4 подається завдання до кейсу.

Task. You are directors of Slim Gyms. Study the file cards on the three short-listed candidates on the following pages. Hold a meeting to discuss the strengths and weaknesses of each person. Try to agree on who seems to be the best candidate for the job.

Завдання. Ви є директорами компанії SlimGyms. Вивчіть анкети трьох кандидатів, які подали заявки після прочитання оголошення. Проведіть збори та обговоріть сильні та слабкі сторони кожного з них. Намагайтеся дійти згоди стосовно того, хто буде найкращим претендентом на цю посаду.

На слайдах 5, 6 та 7 подаються анкети трьох кандидатів.

<p>1. Name: Guido Passerelli Age: 52 Marital status: Married, have three children Education: Bronx High School Experience: Former American football player. Ran a small business for several years finding locations for film companies. Recently organized stunts (actions in a film that are dangers. They are usually performed by a stunt man or woman instead of by an actor) for a major film company.</p>
--

Outstanding achievement: 'I was 5th in the New York marathon when I was aged 34'.

Skills: Fluent Italian and Spanish. Speaks English fairly well, but with an Italian accent and is sometimes hesitant.

Personality/appearance: Tall, handsome, tanned. Very self-confident. Wore a designer jacket and expensive designer tie at the interview.

Comments: Many interesting ideas for improving Slim Gym's profits. For example, thinks members should get a 50% discount off their subscription fee if they introduce a friend.

2. Name: David Chen **Age:** 39 **Marital status:** Single

Education: Master's degree in Business Administration (Hong Kong University); Diploma in Physical Education (New University of Hawaii).

Experience: Several jobs in various companies before joining a large university as Sports Administrator. Has organized many sports events for the university.

Outstanding achievement: "I have a black belt in karate".

Skills: Numerate, extensive knowledge of computer programs. Fluent Chinese and English, some Italian.

Personality/appearance: Dressed in a formal dark suit but looked relaxed. Quiet, determined, polite and diplomatic. Asked many questions during the interview. Was rather shy if he didn't know the answer to a question.

Comments: Believes Slim Gyms should increase its services, for example, offer classes in salsa dancing, open a small boutique at each club selling sports equipment, etc.

3. Name: Gloria Daniels **Age:** 30

Marital status: Married, have two children.

Education: Diploma in Sports Management (Massey University, New Zealand).

Experience: Worked for three years for a chain of fitness centres. Joined Johnson Associates, an organization promoting top sports personalities. Has travelled all over the world for the last ten years negotiating contracts with sports people.

Outstanding achievement: "I negotiated a successful deal with Hank Robbins, the famous baseball player. We promote him exclusively."

Skills: Has an elementary knowledge of Spanish and Italian. Was good at all sports when younger. Considered becoming a professional tennis player.

Personality/appearance: Wore a very expensive dress at the interview. Film star looks. Charismatic, over- confident.

На **слайді 8** подається завдання прослухати уривки співбесід з кожним із кандидатів.

Task. Listen to the interview extracts with each of the candidates and come to a final decision on who should get the job.

На **слайді 9** підведення підсумків обговорення кандидатів та висування пропозиції щодо найкращого з претендентів.

На **слайді 10** подається письмове завдання, яке студенти можуть виконати як домашнє завдання за браком часу.

Завдання. Напишіть діловий лист кандидату, якого ви запрошуєте на роботу після успішного проходження співбесіди.

Writing. Write a letter of offering employment to the successful candidate.

На **слайді 11** підведення загальних підсумків виконання кейсу та оцінювання роботи студентів.

Роблячи висновки, необхідно зазначити, що важливою передумовою підвищення ефективності навчання фахової англійської мови набуває розвиток соціальної та соціокультурної компетенції. Як засвідчує практика, у студентів недостатньо розвинені вміння та навички спілкування в професійно-діловому середовищі. Метод кейсів формує і розвиває вміння працювати в команді, нести відповідальність за результат, навчає техніці ведення переговорів, аргументування своєї позиції, здійснення презентації. Застосування методу кейсів передбачає наявність у студентів певних базових знань з мови. При формуванні лінгвістичної компетенції за допомогою цього методу значна увага приділяється роботі з лексикою і структурами мови ділового та професійного спілкування. Використання методу кейсів дозволяє зробити заняття з іноземної мови у ВНЗ більш наближеним до реального життя і практично-орієнтованим до майбутньої спеціальності студентів.

Використана література:

1. Долгоруков А. М. Метод case-study как современная технология профессионально-ориентированного обучения [Электронный ресурс] / А. М. Долгоруков. – Режим доступа: <http://www/vshu.ru/>
2. Зиновьев Ф. В. Управление персоналом: практикум / Ф. В. Зиновьев, А. А. Якушев; Министерство образования и науки, молодежи и спорта Украины, Крымский экономический институт “КНЭУ им. В. Гетьмана”. – Симферополь: КЭИ КНЭУ, 2011. – 85 с.
3. Луцик І. Г. Використання методу кейс-стаді під час викладання іноземних мов [Текст] / І. Г. Луцик // Нові технології навчання: наук.-метод. зб. / М-во освіти і науки України, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти. – К., 2006. – Вип. 43. – С. 51-55.
4. Михайлова Э. А. Кейс и кейс-метод / Э. А. Михайлова. – М.: Центр Марк. исслед. и менедж., 1999.
5. Ситуационный анализ или Анатомия Кейс-метода / под ред. д-ра социологических наук, профессора Ю. П. Сурмина. – К.: Центр инноваций и развития, 2002. – 28 с.
6. Cotton, David Falvey, Simon Kent. Market Leader. – Pearson Education Limited, 2006.
7. Mac Kenzie, Ian. English for Business Studies. – Cambridge University Press, 2008.

Жулковская А. Н. Применение кейс-технологии при изучении английского языка профессиональной направленности в экономическом вузе Украины.

В статье речь идет об использовании современных инновационных технологий во время обучения студентов экономического вуза английскому языку профессиональной направленности, а именно – кейс-технологии. Суть технологии заключается в использовании конкретных случаев (ситуаций, историй, тексты, которых называются “кейсом”) для совместного анализа, обсуждения или принятия решения студентами по конкретному разделу изучаемой дисциплины. Метод кейсов формирует и развивает умение работать в команде, нести ответственность за результат, обучает технике ведения переговоров, аргументированию своей позиции, проведению презентации. Использование метода кейсов позволяет сделать занятие по английскому языку в вузе более приближенным к реальной жизни и практически-ориентированным к будущей специальности студентов.

В статье приводится пример кейса для занятия по английскому языку для студентов 3 курса специальности управление персоналом и экономика труда.

Ключевые слова: кейс-технология, английский язык профессиональной направленности, формы и методы обучения, социокультурная компетенция.

ZHULKIVSKA A. M. Implementation of case-technology in the process of studying English for Specific Purposes in the establishment of higher learning of Ukraine.

The usage of modern innovative technologies, namely the case-technology, in the process of studying English for Specific Purposes in the establishment of higher learning of Ukraine is analyzed in the article. The essence of the technology is to use certain cases (situations, stories, the texts of which are called 'cases') for the collective analysis, discussion or making decisions by the students on a certain part of an educational discipline. The case method forms and develops the skills of team work, bearing the responsibility for the final result, teaches the techniques of conducting negotiations, argumentation of one's position, making a presentation. Usage of the case-method enables to make a class of English in the establishment of higher learning much closer to the real life and practically-oriented towards the future students' specialty.

The article contains an example of the case used at the class of the English language for the 3-rd year students of the specialty personnel management and economy of labour.

Keywords: case-technology, English for Specific Purposes, forms and methods of education, sociocultural competence.

УДК 378.011.3-051

Кафарська О. Б.
Національний університет "Одеська юридична академія"

**ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА:
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВНЗ**

У статті розглядається специфіка організації навчального процесу у вищій школі. На підставі аналізу основних принципів реалізації навчання, специфіки суб'єктів освітнього простору, основних завдань і функцій визначаються особливості професійної педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу.

Ключові слова: професійна педагогічна діяльність, навчальний процес, професія, спеціальність.

Не існує однозначного розуміння сутності і функцій професійної діяльності, яке набуло останнім часом в концептуальному апараті педагогіки відносно самостійного і високого наукового статусу. Проте відмінності у визначенні поняття професійної діяльності різними авторами дають підстави говорити про суперечливість існуючих поглядів, а звідси і про неузгодженість процедур перенесення цього поняття в експериментальну площину.

Насамперед, для повного аналізу професійної діяльності педагога необхідно визначитися, що є власне поняття "професія".

Слово "професія" походить від латинського *profiteri* – "говорити публічно".

В українському тлумачному словнику "професія" тлумачиться як вид